

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Jõustumise kp:
Avaldamismärge:

Justiitsminister
määrus
algtekst
25.11.2022
RT I, 22.11.2022, 7

Justiitsministri 5. septembri 2011. a määruse nr 44 „Järelevalve korraldus vanglas” muutmine

Vastu võetud 14.11.2022 nr 25

Määrus kehtestatakse vangistusseaduse § 71 lõike 7³alusel.

Justiitsministri 5. septembri 2011. a määruses nr 44 „Järelevalve korraldus vanglas” tehakse järgmised muudatused:

1)määruse preambulis asendatakse tekstiosa „§ 71 lõike 8” tekstiosaga „§ 71 lõigete 7³ja 8”;

2)paragrahvi 31 lõige 3 sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Enne läbiotsimist selgitatakse isikule, milliseid esemeid ja aineid ei ole lubatud vanglasse sisenemisel kaasa võtta. Isikule tehakse ettepanek jätta need esemed ja ained, millega ei ole lubatud vanglasse siseneda, vanglas viibimise ajaks hoiule.”;

3)paragrahvi 31 täiendatakse lõikega 3¹järgmises sõnastuses:

„(3¹) Vanglateenistuse ametnik peab käesoleva paragrahvi lõikes 1 või 2 nimetatud isiku, keda on õigus läbi otsida, otsima läbi viisil, mis välistab isiku sisenemise vanglasse keelatud esemete ja ainetega. Läbiotsimist peab tegema viisil, mis austab isiku inimväärikust ja meetme valikul peab lähtuma proportsionaalsuse põhimõttest.”;

4)paragrahvi 31 lõikes 4 asendatakse sõna „esemetega” sõnadega „esemete ja ainetega”;

5)paragrahvi 33 lõiget 6 täiendatakse pärast sõna „esemete” sõnadega „ja ainete”;

6)määrust täiendatakse 5¹. peatükiga järgmises sõnastuses:

„5¹. peatükk Ohjeldusmeetmete kasutamine

§ 37¹. Üldpõhimõtted

(1) Kinnipeetava suhtes võib ohjeldusmeetet kasutada vaid vangistusseaduses sätestatud alustel. Lubatud on kasutada ainult vangistusseaduses nimetatud ohjeldusmeetmeid. Ohjeldusmeetme kasutamise vajaduse äralangemise korral lõpetatakse meetme kasutamine.

(2) Kinnipeetava suhtes kasutatav ohjeldusmeede peab olema proportsionaalne ning võimalikult vähe riivama isiku õigusi ja vabadusi. Ohjeldusmeetet kasutatakse viisil, mis austab kinnipeetava inimväärikust ega alluta teda piinavale, ebainimlikule või alandavale kohtlemisele.

(3) Kinnipeetavat tuleb hoiatada ohjeldusmeetme kasutamise kavatsusest. Eelneva hoiatuseta on ohjeldusmeetme kasutamine lubatud edasilükkamatul juhul, et tõrjuda vahetut ohtu elule ja tervisele, või kui ohjeldusmeetet kohaldatakse eelnevalt väljaantud ning kinnipeetavale kätte toimetatud haldusakti alusel.

(4) Ohjeldusmeetmena kasutatakse sidumisvahendeid erandkorras. Sidumisvahend asendatakse esimesel võimalusel muu sobiva ohjeldusmeetmega. Kinnipeetava ohjeldamisel tema kinnitamiseks mõõbleseme külge kohaldatakse käesolevas määruses rahustussärgi, -tooli ja -voodi kasutamise kohta sätestatud erisusi. Lõikes sätestatud ei kohaldata vanglavälisel saatmisel.

(5) Ohjeldusmeetme kasutamisel arvestatakse kinnipeetava tervises seisundit. Sünnitava kinnipeetava suhtes on ohjeldusmeetme kasutamine keelatud.

§ 37². Toimingud ohjeldusmeetme kasutamise ajal ja kinnipeetava jälgimine

(1) Vanglateenistuse ametnik annab kinnipeetavale korraldusi, mis on vajalikud ohjeldusmeetme kasutamiseks. Kinnipeetavale selgitatakse, et ohjeldusmeetme kasutamiseks vajaliku korralduse täitmata jätmise korral võidakse kasutada füüsilist jõudu.

(2) Vanglateenistuse ametnik, kes kasutab kinnipeetava suhtes ohjeldusmeetmeid, selgitab enne selle kasutamist:
1) ohjeldusmeetme kasutamise põhjuseid;
2) missugust ohjeldusmeetmeid kinnipeetava suhtes kasutatakse, kui pikalt ja vajaduse korral selle kasutamise viisi.

(3) Kui olukorrast tulenevalt ei ole võimalik kinnipeetavale käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatut selgitada vahetult enne ohjeldusmeetme kasutamist, tehakse seda ohjeldusmeetme kasutamise ajal või esimesel võimalusel pärast meetme kasutamist. Selgitamine ei ole kohustuslik, kui ohjeldusmeetmeid kohaldatakse eelnevalt väljaantud ning kinnipeetavale kätte toimetatud haldusakti alusel.

(4) Ohjeldusmeetmete kasutamise ajal tagatakse kinnipeetava jälgimine. Kui kinnipeetav ei ole vanglateenistuse ametnike pideva järelevalve all, kontrollib ametnik kinnipeetavat vähemalt iga 15 minuti järel. Kinnipeetav, kelle suhtes kasutatakse ohjeldusmeetmena rahustussärki, -tooli või -voodit, on vanglateenistuse ametniku pideva järelevalve all ja ohjeldusmeetmetele allutatud kinnipeetavaga samas ruumis ei tohi viibida teisi kinnipeetavaid.

(5) Ohjeldusmeetme kestval kasutamisel kauem kui 15 minutit kontrollib ja kaalub vanglateenistuse ametnik meetme jätkamise põhjendatust vähemalt iga 15 minuti järel, välja arvatud juhul, kui ohjeldusmeetmeid kasutatakse eelnevalt väljaantud ning kinnipeetavale kätte toimetatud haldusakti alusel või saatmise ajal käe- ja jalaraudade kasutamise korral. Esimese kontrolli aeg arvatakse ohjeldusmeetme kasutamise algusest.

(6) Vangla tagab kinnipeetavale tervishoiutöötaja vastuvõtu, kui ohjeldusmeetme kasutamise vajadus ei ole vangistusseaduse § 70 lõikes 2 ette nähtud aja jooksul ära langenud, välja arvatud juhul, kui ohjeldusmeetmeid kasutatakse eelnevalt väljaantud ning kinnipeetavale kätte toimetatud haldusakti alusel.

§ 37³. Tervishoiutöötaja kaasamine ja kohustused

(1) Kinnipeetava suhtes rahustussärki, -tooli või -voodi kasutamisest teavitatakse viivitamata vangla meditsiini osakonda.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud ohjeldusmeetme kasutamise korral kontrollib tervishoiutöötaja kinnipeetava tervises seisundit ohjeldusmeetme kasutamise alguses, kestval kasutamisel vähemalt iga 30 minuti järel ja vahetult pärast ohjeldusmeetme kasutamise lõpetamist.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud ohjeldusmeetme kestva kasutamise korral kontrollib tervishoiutöötaja kinnipeetava tervises seisundit vähemalt vahetult pärast ohjeldusmeetme kasutamise lõpetamist.

(4) Käesolevas paragrahvis sätestatud ei rakendata, kui ohjeldusmeetmeid kasutatakse eelnevalt väljaantud ning kinnipeetavale kätte toimetatud haldusakti alusel või saatmise ajal käe- ja jalaraudade kasutamise korral.

§ 37⁴. Ohjeldusmeetmete kasutamise ja selle käigus tehtud toimingute dokumenteerimine

(1) Kui käesolev määрус ei sätesta teisiti, dokumenteeritakse ohjeldusmeetme kasutamine ja selle käigus tehtud toimingud kirjalikult.

(2) Vanglateenistuse ametnik märgib vähemalt:

- 1) kontrolli kuupäeva ja kellaaja;
- 2) otsuse teinud ametniku ees- ja perekonnanime;
- 3) meetme kasutamise ja jätkamise põhjendused või meetme lõpetamise otsuse.

(3) Tervises seisundit kontrollinud tervishoiutöötaja vormistab kestva ohjeldusmeetme kasutamise ajal kinnipeetava tervises seisundi kontrolli tulemused eraldi, märkides vähemalt:

- 1) kontrolli kuupäeva ja kellaaja;
- 2) tervisehoiutöötaja ees- ja perekonnanime;
- 3) kinnipeetava tervises seisundi üksikasjaliku kirjelduse, sealhulgas muutused kinnipeetava tervises seisundis.

(4) Kinnipeetava tervises seisundi kontrolli tulemused märgitakse eraldi dokumenti kirjalikult või kinnipeetava tervisekaardile. Kui ohjeldusmeetmetele allutatud kinnipeetava tervises seisundi kontrolli tulemuse üksikasjad märgitakse kinnipeetava tervisekaardile, teeb tervishoiutöötaja selle kohta dokumenti märke.”;

7) paragrahvi 44 lõikest 1 jäetakse välja sõnad „eeskätt siseruumides, kus on võimalik pihustist väljuvat gaasi piisava tõhususega suunata”;

8) paragrahvi 44 täiendatakse lõikega 1¹ järgmises sõnastuses:

„(1¹) Gaasipihusti kasutamist otsustades arvestab vanglateenistuse ametnik sündmuse laadi ja õigusrikkuja isikut ning sündmuse toimumise ajal valitsevat olukorda, sealhulgas kõrvaliste isikute ohutust.”;

9) määrust täiendatakse §-ga 47¹ järgmises sõnastuses:

„§ 47¹. Käesoleva määruse 5¹. peatüki rakendamise erisused

Määruse 5¹. peatükki rakendatakse alates 1. jaanuarist 2023. aastal.”.

Lea Danilson-Järg
Justiitsminister

Tõnis Saar
Kantsler